

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про врегулювання актуальних питань забезпечення безпеки постачання та
запобігання надзвичайної ситуації в енергетичній системі України**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії, з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

23.11.2022 внаслідок масованих ракетних обстрілів з боку російської федерації об'єктів критичної інфраструктури України (теплові електростанції, гідроелектростанції, підстанції магістральних електричних мереж 330-750 кВт) відбулося знеструмлення більшої частини ОЕС України у тому числі всіх атомних електростанцій, що відповідно до пункту 2.4 глави 2 розділу V Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309, визначає настання режиму системної аварії.

Ураховуючи зазначене, відповідно до пункту 9.1.2 глави 9.1 розділу IX Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307, НЕК «Укренерго» повідомлено про настання надзвичайної ситуації починаючи з розрахункового періоду з 14:00 23.11.2022 (лист від 23.11.2022 № 01/51856).

Крім того, АТ «Оператор ринку» листом від 24.11.2022 № 01-42/1563 поінформував НКРЕКП, що відповідно до пункту 1.9.3 глави 1.9 розділу I Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, у зв'язку з оголошенням НЕК «Укренерго» про настання надзвичайної ситуації в ОЕС України, оператором ринку починаючи з 09:00 24.11.2022 призупинено торги на ВДР.

Враховуючи зазначене, з метою забезпечення фінансової стабільності учасників ринку електричної енергії, виникла необхідність прийняття оперативних рішень шляхом внесення змін до Постанови № 332, якими передбачити ряд настанов на період дії надзвичайної ситуації в ОЕС України та до її припинення.

З огляду на викладене, ураховуючи пропозиції учасників ринку, які надійшли до НКРЕКП, пропонується до розгляду та прийняття проєкт рішення НКРЕКП щодо внесення відповідних змін до Постанови № 332.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля Сідоров

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022 та від 07 листопада 2022 року № 757/2022, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Після пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» доповнити новими пунктами 2 та 3 такого змісту:

«2. На період дії надзвичайної ситуації в ОЕС України та до її припинення надати ОСП (у ролі АР) такі настанови:

1) при розрахунку плати за небаланс та балансуєчу електричну енергію відповідно до пункту 9.2.1 глави 9.2 розділу IX Правил ринку використовувати значення середньої за попередні 30 днів до настання надзвичайної ситуації в

ОЕС України ціни на розвантаження та завантаження, що визначається для кожного розрахункового періоду як середнє арифметичне значення погодинних середньоарифметичних значень для аналогічних розрахункових періодів маржинальної ціни балансууючої енергії на завантаження та маржинальної ціни балансууючої енергії на розвантаження, що містяться у платіжних документах, виставлених ОСП (у ролі АР) ППБ за три останні декади, що передували декаді, у якій настала надзвичайна ситуація в ОЕС України.

Якщо у відповідний розрахунковий період не сформовано одну із маржинальних цін, для розрахунку використовується наявна маржинальна ціна балансууючої енергії.

Списання/нарахування за небаланси електричної енергії для СВБ та балансууючу електричну енергію для ППБ у торгові дні d , в які ОЕС України перебувала у надзвичайній ситуації, здійснюється за ціною, розрахованою згідно з цим підпунктом;

2) забезпечити формування та виставлення рахунків за небаланси електричної енергії та балансууючу електричну енергію, за торгові дні d , в які ОЕС України перебувала у надзвичайній ситуації;

3) при розрахунку значення максимального обсягу небалансу електричної енергії для учасників ринку tr , що входять до балансууючої групи СВБ gr , за один день за попередні 30 днів перед торговим днем d ($Wimb_{gr,d,z}$), не використовувати значення обсягу небалансу електричної енергії для учасників ринку tr , що входять до балансууючої групи СВБ gr , що склався у кожному з торгових днів d , починаючи з дня, у якому ОСП оголошено про настання надзвичайної ситуації в ОЕС України, та до другого дня (включно), після оголошення ОСП про припинення надзвичайної ситуації в ОЕС України;

4) першочергово та до повного виконання фінансових зобов'язань ОСП, що виникли у торгові дні d , в які ОЕС України перебувала у надзвичайній ситуації, спрямовувати кошти, що надходять на поточні рахунки зі спеціальним режимом використання ОСП;

5) не здійснювати оплату СВБ за небаланс електричної енергії та/або ППБ за балансууючу електричну енергію, до повного виконання фінансових зобов'язань цими СВБ та ППБ, що виникли у торгові дні d , в які ОЕС України перебувала у надзвичайній ситуації.

3. Рекомендувати учасникам ринку, що здійснюють купівлю/продаж електричної відповідно до договорів, укладених на виконання Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05 червня 2019 року № 483 та Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05 червня 2019 року № 499, врегулювати питання щодо різниці, яка виникла між вартістю електричної енергії, придбаної за цінами визначеними такими постановами, та вартістю

електричної енергії, яка буде оплачена НЕК «Укренерго», як оплата позитивного небалансу, у торгові дні d, в які ОЕС України перебувала у надзвичайній ситуації, шляхом укладення додаткових угод до вказаних договорів.».

У зв'язку з цим пункт 2 вважати пунктом 4.

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про врегулювання актуальних питань забезпечення безпеки постачання та
запобігання надзвичайної ситуації в енергетичній системі України**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії, з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

23.11.2022 внаслідок масованих ракетних обстрілів з боку російської федерації об'єктів критичної інфраструктури України (теплові електростанції, гідроелектростанції, підстанції магістральних електричних мереж 330-750 кВт) відбулося знеструмлення більшої частини ОЕС України у тому числі всіх атомних електростанцій, що відповідно до пункту 2.4 глави 2 розділу V Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309, визначає настання режиму системної аварії.

Ураховуючи зазначене, відповідно до пункту 9.1.2 глави 9.1 розділу IX Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307, НЕК «Укренерго» повідомлено про настання надзвичайної ситуації починаючи з розрахункового періоду з 14:00 23.11.2022 (лист від 23.11.2022 № 01/51856).

Крім того, АТ «Оператор ринку» листом від 24.11.2022 № 01-42/1563 поінформував НКРЕКП, що відповідно до пункту 1.9.3 глави 1.9 розділу I Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, у зв'язку з оголошенням НЕК «Укренерго» про настання надзвичайної ситуації в ОЕС України, оператором ринку починаючи з 09:00 24.11.2022 призупинено торги на ВДР.

Ураховуючи зазначене, з метою забезпечення фінансової стабільності учасників ринку електричної енергії, виникла необхідність прийняття оперативних рішень шляхом внесення змін до Постанови № 332, якими передбачити ряд настанов на період дії надзвичайної ситуації в ОЕС України та до її припинення.

З огляду на викладене, пропонується до розгляду та прийняття проект рішення НКРЕКП щодо внесення відповідних змін до Постанови № 332.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля Сідоров

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022 та від 07 листопада 2022 року № 757/2022, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Після пункту 1 постанову Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» доповнити новим пунктом 2 такого змісту:

«2. На період дії надзвичайної ситуації в ОЕС України та до її припинення надати ОСП (у ролі АР) такі настанови:

1) при розрахунку плати за небаланс та балансуєчу електричну енергію відповідно до пункту 9.2.1 глави 9.2 розділу IX Правил ринку використовувати значення середньої за попередні 30 днів до настання надзвичайної ситуації в ОЕС України ціни на розвантаження та завантаження, що визначається як середнє арифметичне значення погодинних середньоарифметичних значень маржинальної

ціни балансуючої енергії на завантаження та маржинальної ціни балансуючої енергії на розвантаження, що містяться у платіжних документах, виставлених ОСП (у ролі AP) ППБ за три останні декади, що передували декаді, у якій настала надзвичайна ситуація в ОЕС України.

Якщо у відповідний розрахунковий період не сформовано одну із маржинальних цін, для розрахунку використовується наявна маржинальна ціна балансуючої енергії;

2) при розрахунку значення максимального обсягу небалансу електричної енергії для учасників ринку tr , що входять до балансуючої групи СВБ gr , за один день за попередні 30 днів перед торговим днем d ($Wimb_{gr,d,z}$), не використовувати значення обсягу небалансу електричної енергії для учасників ринку tr , що входять до балансуючої групи СВБ gr , що склалось у торгові дні d , в які ОЕС України перебувала у надзвичайній ситуації;

3) першочергово спрямовувати кошти, отримані від СВБ за обсяги негативного небалансу або ППБ за обсяги балансуючої електричної енергії на розвантаження, на виконання ОСП фінансових зобов'язань з оплати обсягів позитивного небалансу СВБ та балансуючої електричної енергії на завантаження ППБ, що виникли за період дії надзвичайної ситуації в ОЕС України, до повного виконання ОСП фінансових зобов'язань з оплати обсягів позитивного небалансу та балансуючої електричної енергії на завантаження.».

У зв'язку з цим пункт 2 вважати пунктом 3.

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про врегулювання актуальних питань забезпечення безпеки постачання та
запобігання надзвичайної ситуації в енергетичній системі України**

Пунктом 1 частини другої статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) передбачено, що ринок електричної енергії функціонує на принципах, зокрема:

забезпечення енергетичної безпеки України;
забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам, захисту їхніх прав та інтересів.

Правила про безпеку постачання електричної енергії, затверджені наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27.08.2018 № 448 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 19.09.2018 за № 1076/32528 (далі – Правила безпеки постачання), встановлюють, зокрема, критерії/види порушень безпеки постачання електричної енергії.

Відповідно до положень розділу VIII Правил безпеки постачання Міненерго спільно з Регулятором, оператором системи передачі та іншими відповідними установами здійснюють моніторинг безпеки постачання електричної енергії в Україні, який має охоплювати, зокрема:

межі операційної безпеки;
баланс попиту та пропозиції на ринку електричної енергії;
заходи щодо покриття максимального навантаження та недопущення дефіциту генеруючих потужностей.

Ураховуючи викладене вище та з метою прийняття виваженого рішення, після аналізу та опрацювання результатів моніторингу Департамент енергоринку розгляне питання щодо підготовки та оприлюднення проєкту рішення НКРЕКП.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля Сідоров